

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

3. juuli 2019*

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 267 – Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile – Euroopa Liidu meetme riigisisese kohtuliku kontrolli ulatus – Määrus (EÜ) nr 1225/2009 – Artikli 15 lõige 2 – Liikmesriikidele kogu asjakohase teabe esitamine hiljemalt kümme päeva enne nõuandekomitee koosolekut – Mõiste „asjakohane teave“ – Oluline menetlusnorm – Rakendusmäärus (EL) nr 723/2011 – Hiinast pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu laiendamine nende detailide Malaisiast lähtuvale impordile – Kehtivus

Kohtuasjas C-644/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaade kõrgeim kohus) 10. novembri 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 17. novembril 2017, menetluses, mille algatamist taotles

Eurobolt BV

menetluses osales:

Staatssecretaris van Financiën,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin (ettekandja) ja N. Piçarra,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Eurobolt BV, esindaja: C. van Oosten,
- Madalmaade valitsus, esindajad: K. Bulterman ja A. M. de Ree,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocato dello Stato* F. De Luca ja *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: H. Marcos Fraile ja B. Driessen, keda abistas advokaat N. Tuominen,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

– Euroopa Komisjon, esindajad: F. Ronkes Agerbeek, H. Krämer, N. Kuplewatzky ja T. Maxian Rusche,

olles 28. veebruari 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Käesolev eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT 2009, L 343, lk 51; parandus ELT 2010, L 7, lk 22; edaspidi „alusmäärus“), artikli 15 lõiget 2 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklit 47, ja seda, kas nõukogu 18. juuli 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 723/2011, millega laiendatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes määrusega (EÜ) nr 91/2009 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevatena või mitte (ELT 2011, L 194, lk 6) on kehtiv.
- 2 Eelotsusetaotlus on esitatud kohtumenetluses, mille algatamist taotles Eurobolt BV ja mis puudutab dumpinguvastase tollimaksu tasumist teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide Euroopa Liitu impordil.

Õiguslik raamistik

- 3 Põhikohtuasja aluseks olevate asjaolude asetleidmise ajal juhitud liidu dumpinguvastaste meetmete võtmisel alusmäärusest.
- 4 Selle määruse põhjendused 12, 24 ja 25 olid sõnastatud järgmiselt:

„(12) On vaja sätestada, kuidas huvitatud isikutele teatada, millist teavet ametiasutused nõuavad, ning neile peab andma piisava võimaluse esitada kõik asjakohased tõendid ja kaitsta oma huve. Samuti on soovitatav sätestada selgelt eeskirjad ja kord, mida tuleb järgida uurimise käigus, eelkõige eeskirjad, mille kohaselt huvitatud isikud peavad andma endast teada, esitama oma seisukohad ja esitama teabe kindlaksmääratud tähtajaks, selleks et neid seisukohti ja seda teavet arvesse võetaks. Samuti on kohane ette näha tingimused, mille alusel huvitatud isik võib omada juurdepääsu teiste huvitatud isikute esitatud teabele ja selle kohta arvamused esitada. [...]

[...]

(24) Uurimise kindlates etappides on vaja ette näha korrapärane konsulteerimine nõuandekomiteega. Kõnealune komitee peaks koosnema liikmesriikide esindajatest ning selle eesistujaks peaks olema komisjoni esindaja.

(25) Teave, mida liikmesriigid saavad nõuandekomiteelt, on sageli väga tehnilist laadi ja sisaldab keerulist majandus- ja õigusanalüüsi. Et anda liikmesriikidele piisavalt aega niisuguse teabega tutvumiseks, tuleks see saata neile kohasel ajal enne nõuandekomitee eesistuja määratud kohtumise kuupäeva.“

5 Alusmääruse artikli 6 lõige 7 oli sõnastatud nii:

„Kaebuse esitajad, importijad, eksportijad ja neid esindavad ühendused ning kasutajad ja tarbijaorganisatsioonid, kes on andnud endast teada artikli 5 lõike 10 kohaselt, samuti ekspordiriigi esindajad võivad kirjaliku taotluse korral tutvuda kogu teabega, mis ükskõik milline uurimisega seotud isik on kättesaadavaks teinud, välja arvatud ühenduse või liikmesriikide asutusesisesed dokumendid, kui see teave on nende huvide esitamiseks oluline, ei ole artikli 19 tähenduses konfidentsiaalne ning kui seda kasutatakse uurimise käigus. Kõnealused isikud võivad nimetatud teabe kohta esitada oma tähelepanekuid, mis võetakse arvesse niivõrd, kuivõrd need on piisavalt põhjendatud.“

6 Selle määruse artikkel 13 „Kõrvalehoidmine“ nägi ette:

„1. Käesoleva määruse alusel kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse võib laiendada kolmandatest riikidest pärineva samasuguse toote või sellega võrreldes väheseid muudatusi sisaldava toote impordile või vähesel määral muudetud samasuguse toote impordile riigist, kus meetmeid kohaldatakse, või selle toote osade impordile, kui esineb kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine. Kui toimub kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine, võib dumpinguvastaseid tollimakse, mis ei ületa artikli 9 lõike 5 kohaselt kehtestatud tasakaalustavat jääktollimaksu, laiendada neid meetmeid kohaldava riigi äriühingutest pärinevale impordile, mille toodete suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid. Kõrvalehoidmiseks loetakse kolmandate riikide ja ühenduse või riigi, kus meetmeid kohaldatakse, üksikute äriühingute ja ühenduse vahelise kaubandusstruktuuri muutust, mis tuleneb tavast, protsessist või toimingust, millel ei ole piisavat nõuetekohast põhjendust või majanduslikku õigustust peale tollimaksu kehtestamise, ja kui on tõendeid kahju kohta või selle kohta, et tollimaksu parandav mõju on samasuguse toote hindade ja/või koguste tõttu ohustatud ning et dumping esineb seoses samasuguste või sarnaste toodete puhul varem kindlaksmääratud normaalväärtustega, vajadusel artikli 2 sätete kohaselt.

[...]

3. Uurimised algatatakse käesoleva artikli kohaselt komisjoni algatusel või liikmesriigi või huvitatud isikute taotlusel, kui on olemas piisavalt tõendeid lõikes 1 sätestatud asjaolude kohta. Uurimised algatatakse pärast nõuandekomiteega konsulteerimist komisjoni määrusega, millega võib anda tolliasutustele ka korralduse nõuda impordi registreerimist artikli 14 lõike 5 kohaselt või nõuda tagatist. Uurimist toimetab komisjon, keda võivad abistada tolliasutused, ning see viiakse lõpule üheksa kuu jooksul. Kui lõplikult tuvastatud faktid õigustavad meetmete kohaldamisala laiendamist, teeb seda nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal pärast konsulteerimist nõuandekomiteega. Nõukogu võtab ettepaneku vastu, kui ta ei otsusta ettepanekut lihthäälteenamusega tagasi lükata ühe kuu jooksul pärast selle esitamist komisjoni osapoolt. Laiendamine jõustub kuupäevast, mil artikli 14 lõike 5 kohaselt kehtestati registreerimise nõue või hakati nõudma tagatist. Käesoleva määruse asjakohaseid menetlussätteid, mis käsitlevad uurimiste algatamist ja läbiviimist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel.

[...]“.

7 Määruse artikkel 15 „Konsultatsioonid“ sätestas:

„1. Kõik käesolevas määruses ettenähtud konsultatsioonid toimuvad nõuandekomitees, mis koosneb iga liikmesriigi esindajatest ja mille eesistujaks on komisjoni esindaja. Konsultatsioonid toimuvad kohe pärast liikmesriigi taotlust või komisjoni algatust ning igal juhul aja jooksul, mis võimaldab käesolevas määruses ettenähtud tähtaegadest kinni pidada.

2. Komitee tuleb kokku eesistuja kutsel. Eesistuja annab liikmesriikidele võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 10 tööpäeva enne kohtumist, kogu asjakohase teabe.

3. Vajaduse korral võib konsultatsioon toimuda üksnes kirja teel; sellisel juhul annab komisjon sellest liikmesriikidele teada ning määrab aja, mille jooksul liikmesriigid saavad esitada oma seisukohad või nõuda suulist konsultatsiooni, mille eesistuja korraldab aja jooksul, mis võimaldab käesolevas määruses ettenähtud tähtaegadest kinni pidada.

4. Konsultatsioonid hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) dumpingu olemasolu ja dumpingumarginaali kindlaksmääramise meetodid;
- b) kahju olemasolu ja ulatus;
- c) põhjuslik seos dumpinguhinnaga impordi ja kahju vahel;
- d) meetmed, mis sellistes olukordades takistaksid või parandaksid dumpinguga tekitatud kahju, ja nende meetmete võtmise viisid ning vahendid.“

- 8 Nõukogu võttis 26. jaanuaril 2009 vastu määruse (EÜ) nr 91/2009, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes (ELT 2009, L 29, lk 1).
- 9 Alusmääruse artikli 13 lõikele 3 tuginedes algatas komisjon omal algatusel 27. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 966/2010, millega algatatakse uurimine seoses võimaliku kõrvalehoidmisega teatavate Hiina Rahvavabariigist pärinevate rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes nõukogu määrusega nr 91/2009 kehtestatud dumpinguvastastest meetmetest teatavate Malaisiast saadetud rauast või terasest kinnitusdetailide impordi kaudu, olenemata sellest, kas tooted on deklareeritud Malaisiast pärinevana või mitte, ning kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimismääruse (ELT 2010, L 282, lk 29), Hiina Rahvavabariigist pärit teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes kehtestatud dumpinguvastastest meetmetest võimaliku kõrvalehoidmise uurimise.
- 10 Lisaks kohustas komisjon määruse nr 966/2010 artiklis 2 tolliasutusi tegema selles määruses määratletud impordi registreerimise kohustuslikuks.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 11 Eurobolt on 's-Heerenbergis (Madalmaad) asuv äriühing, kes turustab rauast või terasest kinnitusdetailide, mida ta liidus müümiseks ostab tarnijatelt, kelle asukoht on Aasias.
- 12 Pärast seda, kui määrusega nr 91/2009 kehtestati dumpinguvastane tollimaks teatavatele Hiinast pärit rauast või terasest kinnitusdetailidele, otsustas Eurobolt osta selliseid kinnitusdetailide kahelt Malaisias asuvalt tootjalt, kelleks olid TZ Fasteners (edaspidi „TZ“) ja HBS Fasteners Manufacturing (edaspidi „HBS“).
- 13 Ajavahemikus 29. oktoobrist 2010 kuni 4. augustini 2011 esitas Eurobolt Madalmaades 32 deklaratsiooni HBSilt ja TZilt ostetud terasest kinnitusdetailide vabasse ringlusse lubamiseks. Päritoluriigiks oli märgitud Malaisia. Määruse nr 966/2010 kohaselt registreeris toll kinnitusdetailid ja lubas need vabasse ringlusse, nõudmata dumpinguvastase tollimaksu tasumist.
- 14 Pärast nimetatud määruse avaldamist teatas komisjon Hiina ja Malaisia pädevatele asutustele, teadaolevatele neist riikidest importijatele ja nende hulgas Euroboltile ning asjasse puutuvale liidu tootmisharule selles määruses ette nähtud uurimise algatamisest.

- 15 Seoses selle uurimisega andsid HBS ja TZ endast komisjonile teada ja esitasid oma vastused dumpinguvastasele küsimustikule. Samuti andis endast kui huvitatud isikust teada Eurobolt.
- 16 Komisjon saatis 26. mai 2011. aasta kirjas Euroboltile uurimise esialgsed järeldused. Eurobolt vastas sellele kirjale 13. juunil 2011 kirjalikult, jäädes talle selleks määratud tähtaja piiresse. Nõuandekomitee koosolek peeti 15. juunil 2011.
- 17 Rakendusmäärusega nr 723/2011 laiendati teatavate Hiina päritolu rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes kehtestatud lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavatele Malaisiast lähetatud rauast või terasest kinnitusdetailidele, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevatena või mitte.
- 18 Pärast selle rakendusmääruse jõustumist, viis Madalmaade pädev asutus Eurobolti tegevuskohas läbi impordijärgse kontrolli, mille tulemusel esitas ta viimasele maksuteate 587 802,20 euro suuruses summas dumpinguvastase tollimaksu tasumise kohta.
- 19 Eurobolt esitas Nijmegeni tolliasutusele (Nijmegen, Madalmaad) dumpinguvastase tollimaksu sissenõudmise peale vaide, mis jäeti rahuldamata, misjärel esitas Eurobolt kaebuse Rechtbank Noord-Hollandile (Põhja-Hollandi provintsi esimese astme kohus, Madalmaad), väites eeskätt, et määrusega nr 91/2009 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu laiendamine Malaisiast lähetatud asjaomaste toodete impordile rakendusmäärusega nr 723/2011 on õigusvastane.
- 20 Pärast seda, kui nimetatud kohus oli 1. augusti 2013. aasta kohtuotsusega selle kaebuse tagasi lükanud, esitas Eurobolt apellatsioonkaebuse Gerechtshof Amsterdamile (Amsterdami apellatsioonikohus, Madalmaad), kes samuti oma 8. septembri 2015. aasta otsusega Eurobolti nõude rahuldamata jättis, märkides eeskätt seda, et Euroopa Kohtule ei ole vaja esitada eelotsuse küsimust rakendusmääruse nr 723/2011 kehtivuse kohta.
- 21 Eurobolt esitas 12. oktoobril 2015 edasikaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule. Ta väitis, et kõnealune rakendusmäärus on alusmääruse artiklis 13 ette nähtud kriteeriume arvestades kehtetu põhjusel, et komisjon rikkus uurimise käigus tema kaitseõigusi. Hageja sõnul ei edastanud nimelt komisjon alusmääruse artikli 15 lõiget 2 rikkudes nõuandekomitee liikmetele vähemalt kümme tööpäeva enne komitee koosolekut seda olulist teavet, mille Eurobolt oli komisjonile esitanud.
- 22 Sellega seoses ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus esiteks kindel selles, millise ulatusega on liikmesriigi kohtute ülesanne liidu institutsioonide aktide kehtivuse kontrollimisel eelkõige harta artikli 47 alusel. Teiseks on sellel kohtul küsimus, kuidas tuleb tõlgendada alusmääruse artikli 15 lõiget 2. Nimelt nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kohtupraktikast, et menetlusnormide järgimata jätmine võib kaasa tuua akti tühistamise olulise menetlusnormi rikkumise põhjendusel. Seega tuleb välja selgitada, kas käesoleval juhul võib komisjoni poolt eelnimetatud sätte rikkumine tuua kaasa rakendusmääruse nr 723/2011 kehtetuse.
- 23 Neil asjaoludel otsustas Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1 a. Kas [harta] artiklit 47 koostoimes ELL artikli 4 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et huvitatud isik võib liidu institutsiooni otsuse, mille rakendamine on liikmesriigi asutustele kohustuslik, õiguspärasuse vaidlustada, tuginedes olulise menetlusnormi rikkumisele, aluslepingute või nende rakendamisel kohaldatavate õigusnormide rikkumisele või pädevuse kuritarvitamisele?
- 1 b. Kas [harta] artiklit 47 koostoimes ELL artikli 4 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et liidu institutsioonid, kes osalesid otsuse vastuvõtmisel, mille kehtivus on liikmesriigi kohtus vaidlustatud, on kohustatud saatma kohtu nõudmisel sellele kohtule kogu nende käsutuses oleva teabe, mida nad võtsid arvesse kõnealuse otsuse tegemisel või oleksid pidanud arvesse võtma?

- 1 c. Kas [harta] artiklit 47 tuleb tõlgendada nii, et õigus tõhusale õiguskaitsevahendile hõlmab ka kohtu kõikehõlmavat kontrolli [alusmääruse] artikli 13 kohaldamise tingimuste täidetuse üle? Kas põhiõiguste harta artiklist 47 tuleneb eelkõige see, et kohus võib täies ulatuses hinnata, kas asjaolud on täielikult välja selgitatud ja kas asjaomane õiguslik tagajärg võib selle alusel olla kohaselt põhjendatud? Kas sellest artiklist 47 tuleneb eelkõige ka see, et kohus võib täies ulatuses hinnata, kas arvesse oleks pidanud võtma sellist asjaolu, mida otsuse vastuvõtmisel väidetavalt arvesse ei võetud, kuid mis võis tuvastatud asjaoludega seonduvat õiguslikku tagajärge mõjutada?
- 2 a. Kas [alusmääruse] artikli 15 lõikes 2 sisalduvat mõistet „asjakohane teave“ tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab ka Euroopa Liidu asuva sõltumatu importija, kes impordib selles sättes viidatud uurimise esemeks olevat kaupa, märkusi komisjoni järelduste kohta, kui komisjon andis importijale uurimisest teada, importija esitas komisjonile nõutud teabe ja pärast seda, kui talle anti selleks võimalus, esitas viivitamata oma märkused komisjoni järelduste kohta?
- 2 b. Kui teise küsimuse punktile a vastatakse jaatavalt: kas kõnealune importija saab esitada [alusmääruse] artikli 15 lõike 2 rikkumise väite, kui tema märkusi ei esitata viidatud sättes nimetatud nõuandekomiteele vähemalt kümme tööpäeva enne komitee koosolekut?
- 2 c. Kui teise küsimuse punktile b vastatakse jaatavalt: kas [alusmääruse] artikli 15 lõike 2 kõnealuse rikkumise tagajärjel on viidatud otsus õigusvastane ja tuleb jätta kohaldamata?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimese küsimuse punktid a ja c

- 24 Esimese küsimuse punktide a ja c abil soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt vastust küsimusele, kas ELTL artiklit 267 tuleb tõlgendada nii, et liidu teise õiguse akti kehtivuse vaidlustamiseks võib õigussubjekt esitada liikmesriigi kohtus need etteheited, mida saab esitada ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi raames, sh selle akti vastuvõtmise tingimuste eiramisel põhinevad etteheited?
- 25 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole Euroopa Kohtu pädevus ELTL artikli 267 alusel liidu institutsioonide õigusaktide kehtivuse küsimuste lahendamisel millegagi piiratud nende põhjuste osas, mille alusel nimetatud õigusaktide kehtivust võib vaidlustada (12. detsembri 1972. aasta kohtuotsus International Fruit Company jt, 21/72-24/72, EU:C:1972:115, punkt 5, ja 16. juuni 1998. aasta kohtuotsus Racke, C-162/96, EU:C:1998:293, punkt 26).
- 26 Järelikult tuleb esimese küsimuse punktide a ja c osas vastata, et ELTL artiklit 267 tuleb tõlgendada nii, et liidu teise õiguse akti kehtivuse vaidlustamiseks võib õigussubjekt esitada liikmesriigi kohtus need etteheited, mida saab esitada ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi raames, sh selle akti vastuvõtmise tingimuste eiramisel põhinevad etteheited.

Esimese küsimuse punkt b

- 27 Esimese küsimuse punkti b abil soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt vastust küsimusele, kas ELTL artiklit 267 koostoimes ELL artikli 4 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, liikmesriigi kohtul on õigus nõuda liidu institutsioonidelt, kes osalesid liidu sellise teise õiguse akti väljatöötamisel, mille kehtivus on selles liikmesriigi kohtus vaidlustatud, teavet asjaolude kohta, mida nad kõnealuse otsuse tegemisel arvesse võtsid või oleksid pidanud arvesse võtma?

- 28 Tuleb märkida, et juhul kui liikmesriigi kohus leiab, et omal algatusel või poolte tõstatatud väited kehtetuse kohta ei ole põhjendatud, võib ta need väited tagasi lükata ja tuvastada, et akt on täies ulatuses kehtiv (vt selle kohta 16. juuni 1981. aasta kohtuotsus *Salonia*, 126/80, EU:C:1981:136, punkt 7, ja 22. oktoobri 1987. aasta kohtuotsus *Foto-Frost*, 314/85, EU:C:1987:452, punkt 14). Seevastu puudub liikmesriigi kohtul pädevus tuvastada ise selliste liidu aktide kehtetust (6. detsembri 2005. aasta kohtuotsus *Gaston Schul Douane-expediteur*, C-461/03, EU:C:2005:742, punkt 17).
- 29 Järelikult peab liikmesriigi kohus siis, kui poolte esitatud väited veenavad teda piisavalt teatava liidu akti kehtetuses, esitama juba ainuüksi sellel alusel Euroopa Kohtule küsimuse selle akti kehtivuse kohta, ise täiendavat uurimist läbi viimata. Nagu nähtub 22. oktoobri 1987. aasta kohtuotsusest *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452, punkt 18) on nimelt Euroopa Kohtul parimad eeldused liidu teisese õiguse aktide kehtivuse üle otsustamiseks, niivõrd kui liidu institutsioonidel, kelle õigusaktid on vaidlustatud, on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 23 teise lõigu alusel õigus esitada Euroopa Liidu Kohtule kirjalikke märkusi oma aktide kehtivuse kaitseks. Ka võib Euroopa Kohus nimetatud põhikirja artikli 24 teise lõigu alusel nõuda institutsioonidelt, organitelt või asutustelt, mis ei ole kohtumenetluse pooled, kogu teavet, mida ta peab menetluses vajalikuks.
- 30 Liikmesriigi kohus võib siiski enne võimalikku Euroopa Kohtu poole pöördumist taotleda liidu institutsioonilt teavet ja täpseid andmeid, mida liikmesriigi kohus peab möödapääsmatult vajalikuks, et kõrvaldada igasugune kahtlus seoses asjaomase liidu akti kehtivusega ja vältida seega Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamist kehtivuse hindamise küsimuses.
- 31 Seoses sellega tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et institutsioonidel on kohustus teha lojaalset koostööd liikmesriikide kohtutega, kelle ülesanne on hoolitseda liikmesriigi õiguskorras liidu õiguse kohaldamise ja järgimise eest. Selle kohustuse raames peab selline institutsioon vastavalt ELL artikli 4 lõikele 3 esitama liikmesriigi kohtule viimase poolt oma pädevust teostades nõutud andmed ja dokumendid, kui sellest keeldumiseks ei ole õiguspärast põhjust, mis tuleneb eeskätt vajadusest kaitsta kolmandate isikute õigusi või tõrjuda liidu toimimisvõime või sõltumatuse kahjustamise ohtu (vt selle kohta 6. detsembri 1990. aasta kohtumäärus *Zwartveld jt*, C-2/88-IMM, EU:C:1990:440, punktid 10 ja 11).
- 32 Järelikult tuleb esimese küsimusele punkti b osas vastata, et ELL artiklit 267 koostoimes ELL artikli 4 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi kohtul on õigus enne Euroopa Kohtu poole pöördumist nõuda liidu institutsioonidelt, kes osalesid liidu sellise teisese õiguse akti väljatöötamisel, mille kehtivus on selles liikmesriigi kohtus vaidlustatud, teavet ja täpseid tõendeid, mida liikmesriigi kohus peab möödapääsmatult vajalikuks, et kõrvaldada igasugune kahtlus seoses asjaomase liidu akti kehtivusega ja vältida seega Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamist selle akti kehtivuse hindamise küsimuses.

Teine küsimus

- 33 Oma teise küsimuse punktidega a–c, mida tuleb käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt välja selgitada, kas rakendusmäärus nr 723/2011 on alusmääruse artikli 15 lõiget 2 arvestades kehtetu, kuna märkusi, mille Eurobolt esitas vastuseks komisjoni järeldustele, ei tehtud selle sätte tähenduses asjakohase teabena selles sättes ette nähtud nõuandekomiteele kättesaadavaks hiljemalt kümme tööpäeva enne selle komitee koosolekut.
- 34 Kõigepealt tuleb märkida, et nagu nähtub alusmääruse artikli 15 lõikest 1, toimuvad selles määruses ette nähtud konsultatsioonid nõuandekomitees, mis koosneb iga liikmesriigi esindajatest ja mille eesistujaks on komisjoni esindaja.

- 35 Kõnealuse määruse artikli 15 lõige 2 näeb ette, et see komitee tuleb kokku eesistuja kutsel, kes annab liikmesriikidele „võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 10 tööpäeva enne kohtumist, kogu asjakohase teabe“.
- 36 Käesoleval juhul ei ole vaidlust küsimuses, et nõuandkomitee koosolek toimus 15. juunil 2011, see tähendab kaks päeva pärast seda, kui Eurobolt oli esitanud talle selleks määratud tähtaja jooksul märkused, milles ta vastas komisjoni järeldustele.
- 37 Et anda vastus küsimusele, kas selle tõttu on rikutud alusmääruse artikli 15 lõiget 2 viisil, mis tingib rakendusmääruse nr 723/2011 kehtetuse, tuleb esiteks kontrollida, kas mõiste „ajakohane teave“ selle sätte tähenduses hõlmab kõnealuseid märkusi.
- 38 Selles küsimuses tuleb tõdeda, et alusmääruse artikli 15 lõikes 2 kasutatud sõnastuse üldist laadi arvestades tuleb mõistet „ajakohane teave“ käsitada väga laiana. Samuti nähtub sellest sättest, mille sõnastuse kohaselt tuleb liikmesriikidele esitada „kogu“ asjakohane teave, selgelt, et see tähendab nõuandekomitee seisukohalt võimalikult kõikehõlmavat teavet.
- 39 Lisaks on sama määruse põhjenduses 12 esile toodud see, kui oluline on huvitatud isikutele antud võimalus olla ära kuulatud ja kaitsta oma huve uurimise käigus.
- 40 Käesoleval juhul esitas Eurobolt huvitatud isikuna oma märkused alusmääruse artikli 13 lõike 3 alusel komisjoni algatatud uurimise käigus. Nende märkuste eesmärk oli vastata komisjoni esialgsetele järeldustele.
- 41 Seega tegi Eurobolt oma seisukoha teatavaks ja esitas teabe vastavalt selle määruse artikli 6 lõikele 7.
- 42 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktides 47-50 märkinud, on Eurobolti märkused seetõttu asjakohane teave alusmääruse artikli 15 lõike 2 tähenduses.
- 43 Sellest järeldub, et nende märkuste liikmesriikidele hiljemalt 10 tööpäeva enne nõuandkomitee koosolekut edastamata jätmisega eirati seda sätet, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 36.
- 44 Seetõttu tuleb teisena uurida, kas selline alusmääruse artikli 15 lõike 2 eiramine võib kaasa tuua rakendusmääruse nr 723/2011 kehtetuse.
- 45 Kõigepealt tuleb märkida, et dumpinguvastased meetmed, nagu seda on rakendusmäärus nr 723/2011, võetakse alusmääruse alusel vastu menetluse, eeskätt uurimise alusel, mille teatavas etapis tuleb konsulteerida liikmesriikidega, kes on esindatud nõuandekomitees, nii nagu rõhutab alusmääruse põhjendus 24.
- 46 Just selle konsulteerimise otstarbel näeb alusmääruse artikli 15 lõige 2 ette, et nõuandekomiteele tuleb edastada kogu asjakohane teave „võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 10 tööpäeva enne kohtumist“.
- 47 Selles küsimuses tuleneb selle sätte enda sõnastusest, mis on formuleeritud tingimusteta, et seal ette nähtud kümnapäevane tähtaeg on siduv (vt analoogia alusel 29. juuli 2010. aasta kohtuotsus Kreeka *vs.* komisjon, C-54/09 P, EU:C:2010:451, punkt 46).
- 48 Järgmiseks nähtub alusmääruse põhjendusest 25, et „[kuna teave] on sageli väga tehnilist laadi ja sisaldab keerulist majandus- ja õigusanalüüsi“, siis peab selle määruse artikli 15 lõikes 2 ette nähtud tähtaeg jätma nõuandekomitees esindatud liikmesriikidele piisava aja enne koosolekut selle teabega tutvumiseks (vt analoogia alusel 20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Tilly-Sabco *vs.* komisjon, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punkt 102).

- 49 Lisaks on selle tähtaja eesmärk see, et liikmesriigi valitsus saaks nõuandekomitees olevate esindajate kaudu kogu asjakohase teabe uurimise kohta, et neil oleks võimalik sise- ja väliskonsultatsioonide abil määratleda oma huve kaitsev seisukoht, mis esitatakse selles komitees (vt analoogia alusel 20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Tilly-Sabco vs. komisjon, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punkt 103).
- 50 Lõpuks tuleb lisada, et selle tähtaja eesmärk on tagada, et teavet ja märkusi, mida huvitatud isikutel on õigus esitada uurimise käigus – nagu on märgitud käesoleva otsuse punktis 39 –, saab kohaselt arvesse võtta nõuandekomitees toimuva konsulteerimismenetluse käigus.
- 51 Neil asjaoludel on – nii, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 61 ja 66 – alusmääruse artikli 15 lõikes 2 ette nähtud nõue edastada nõuandekomitee kogu asjakohane teave hiljemalt kümme tööpäeva enne selle komitee koosolekut selline oluline vorminõue, mille rikkumine toob kaasa asjaomase akti tühisuse (vt analoogia alusel 10. veebruari 1998. aasta kohtuotsus Saksamaa vs. komisjon, C-263/95, EU:C:1998:47, punkt 32, ja 20. septembri 2017. aasta kohtuotsus Tilly-Sabco vs. komisjon, C-183/16 P, EU:C:2017:704, punkt 114).
- 52 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et rakendusmäärus nr 723/2011 on kehtetu, kuna see on vastu võetud alusmääruse artikli 15 lõiget 2 rikkudes.

Kohtukulud

- 53 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Järelikult tuleb esimesele küsimusele punktide a ja c osas vastata, et ELTL artiklit 267 tuleb tõlgendada nii, et liidu teisele õiguse akti kehtivuse vaidlustamiseks võib õigussubjekt esitada liikmesriigi kohtus need etteheited, mida saab esitada ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi raames, sh selle akti vastuvõtmise tingimuste eiramisel põhinevad etteheited.**
- 2. ELTL artiklit 267 koostoimes ELL artikli 4 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi kohtul on õigus enne Euroopa Kohtu poole pöördumist nõuda Euroopa Liidu institutsioonidelt, kes osalesid liidu sellise teisele õiguse akti väljatöötamisel, mille kehtivus on selles liikmesriigi kohtus vaidlustatud, teavet ja täpseid tõendeid, mida liikmesriigi kohus peab möödapääsmatult vajalikuks, et kõrvaldada igasugune kahtlus seoses asjaomase liidu akti kehtivusega ja vältida seega Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamist selle akti kehtivuse hindamise küsimuses.**
- 3. Nõukogu 18. juuli 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 723/2011, millega laiendatakse teatavate Hiina Rahvabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes määrusega (EÜ) nr 91/2009 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Malaisiast lähetatud teatavate rauast või terasest kinnitusdetailide impordile, olenemata sellest, kas need deklareeritakse Malaisiast pärinevatena või mitte, on kehtetu, kuna see on vastu võetud nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed, artikli 15 lõiget 2 rikkudes.**

Allkirjad